

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Ioviani Pontani. De Aspiratione Libri duo. Charon
Dialogus. Antonivs Dialogus. Activs Dialogus. Aegidivs
Dialogus. Asinvs Dialogus. De Sermone Libri Sex. Belli,
Qvod Ferdinandvs Senior ...**

Pontano, Giovanni Giovano

Venetiis, 1519

De Fucatis, & illecebrosis lenocinatoribus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12960

positum est ampliandæ dignitatis, lociq; in ciuitate maioris assequendi, tantum id curant, student, meditantur, contentiones ut exuscitent ac dissidia, peruersitate quadam naturæ ducti, quippe q; seditionibus tantum lætentur, ciuiumq; inquiete, ac turbulencia.

De Susurronibus.

His accedant (si placet) et Susurrones, quibus etsi eadē hæc uoluptas est, nihilo tamen minus auribus quoq; & ipsi inseruiunt, quo aliquod inde emolumentū, et cœnas saltem, et uultus bonos (ut dici solet) reportent, seruile sane genus hoc hominū, nec deprauatis modo, uerū etiā sordētissimis moribus. Vtq; prioribus illis magna præclarāq; obuersantur ante oculos, ita posterioribus his minuta quædam, ac sordida. Nec uero inficias ibimus, et uirtutes, et uitia ita quidē misceri inter se, atq; cōfundi, ut quædā nūc ad hoc, nunc ad illud uitū, quædā tum ad hanc, tum ad illam referri uirtutem possint. Nā & insimulatores, et falsi accusatores, de quibus nihil est dictum, mendaces quidem ipsi sunt, mentuntur enim. Idem tamen ipsi alia quidem ratione iniusti habendi sunt, alia uero inuidentes, atq; auari, dum & nocere alijs student, etiam quibus minime debeant, & illorum quieti, ac diuitijs inuident, indeq; conantur ipsi locupletiores fieri. Nero, ac Domitianus Augusti simulationes suas, fictosq; uultus, ac uerba composita ad crudelitatem plerumq; conuertere. Ferdinandus Alphonsi filius Neapolitanorum Rex magnus & ipse fuit artifex & uultus componendi, & orationis in quem ipse usum uellet. Nā ætatis nostræ Pontifices Maximi fingendis uultibus, ac uerbis uel histriones ipsos anteueniunt. Ptolemæus ille, qui postea in Nilo periit, a Cesare ita discessit, ut etiā lacrimaretur, ostētans se desideriu absentis eius uix eē passurū, qui tñ ubi ad exercitiū atq; ad suos transiit, bellū è uestigio multo acerrimū excitauit. Itaq; nō temere nostris à maioribus Alexandrini habitū sunt aptissimi, atq; in primis solertes ad simulandū, atq; fallendū.

De Fucatis, & illecebrofis lenocinatoribus.

Et quoniam hanc (ut diximus) partem diffusius prosequimur, ex hoc etiā sunt ordine, qui fucata oratione utuntur, quos tamē uideas non tam mentiri uelle, q̄ ueritatem ipsam artificio quodam uerborum aut obtegere, aut illi ipsi loquendi artificio ornatum quasi quendam adiungere, siue ut uitū aliquod cōtegrāt, siue ut fucū illināt ueritati. Fucatæ nāq; orationis nō una ē ratio, et aliq; aliā ob causam fucō ipso utuntur orationis. Sūt enī ex ijs q; lenocinētur ut illiciat, q̄ est lenonū, inducuntq; quos captāt ad ea quæ ipsi cupiāt uerborum lenocinijs, hoc est

DE SERMONE

oratione ficta & illecebrosa admodum. Itaq; eiusmodi homines Illecebrosos dicimus, magis quam Fucatos, quamuis Illecebrositas non careat fuce. Quando omnem uerborum compositionem, quæ ex eo adhibetur, quo aut uerum oculat, aut fictum quippiam uero adijciat, aut tanquam comat quod dicitur; ac res, & uerba lenit, fucum dicimus. Nam & fuce puellæ utuntur, quo aut formosæ magis appareant, aut ut quod inest deformitatis, aut omnino tegant, aut ex parte minuant. Itaq; ut sermo horum Illecebrosus, sic Fucatus illorum. Quæ uitia à simulatione proficiuntur omnia, atq; à dissimulatione.

De Proditoribus.

Perniciosissimum autem simulatorum genus, itemq; dissimulatorum sunt Proditores, quippe qui simul & simulant, et dissimulant, tametsi neq; simulatores habendi sunt, aut dissimulatores, magis quam supremum in modum insidi, iniusti, impij, immanes, truculenti, societatum, amicitiarum, rerum publicarum, populorum, regnorum, omnisq; probitatis, iuris item diuini, atq; humani, euersores, profligatoresq; uirtutum omnium, per quos nequaquam stat quo minus humana consortio funditus tollatur, atq; intereat.

De fallacibus.

Hi tamen simul omnes Fallacium comprehenduntur numero, quippe cum mendaces sint omnes. Nemo autem mendax quin idem sit fallax, ac si non qui ob uanitatem mentiuntur, & hi se se ipsos præcipue fallant. Cum primis autem hoc ipso ex ordine accusandi sunt illi quidem, qui cum maxime (ut Cicero ait) fallunt, id tamen agunt, ut uiri boni esse uideantur. De quibus merito dicitur quod est apud Plautum, Lupus est homo homini, non homo. Horum non modo ficti uultus, uerbq; uerum etiam uestitus, incessus, capitis, ac ceruicis tum demissio, tum inflexio, oculorum deiectio in humum, atq; infixio, summum silentium, rarissima in publicum proditio. Idem quæritant solitudines. uersantur in locis potissimum sacris, quin etiam oris colorem arte deformant. Nullum est autem uitæ aut genus, aut ordo, in quo uel non paucos eiusmodi inuenias. E sacerdotibus tamen, illisq; quos hodie Religiosos dicimus, plurimi hoc uitio infecti sunt, quo morbo affectos etiam Philosophos infectatur Iuuenalis.

De Hypocritis